

تقویت ولایتمداری، بهترین هدف برای تشکیل خانواده

حجت الاسلام علیرضا پناهیان در دهه اول محرم، در مهدیه تهران با موضوع «نهال ولایت در نهاد خانواده» به ایراد سخنرانی پرداختند. گزیده‌ای از اولین جلسه اول این سخنرانی در ادامه می‌آید:

اهدافی که ما برای زندگی خود در نظر می‌گیریم، غالباً مبهم هستند / ویژگی‌های یک هدف خوب

- گاهی اوقات هدف ما در زندگی نامشخص و مبهم است، لذا مسیر رسیدن به هدف نیز برای ما مبهم خواهد بود. ما اغلب یک سری خوبی‌ها را به طور اجمالی به عنوان هدف خود در نظر می‌گیریم اما در واقع هدف مشخصی که بتواند توجه ما را عمیقاً به خود معطوف کرده و به سمت خود بکشاند، نداریم. پیامبر اکرم(ص) فرمودند: ای اباذر! برای هر حرکتی که انجام می‌دهی، (حتی برای کوچک‌ترین امور) نیت و هدف داشته باش. اگر هدف نداشته باشی، شبیه غافلان خواهی بود. (یا آبا ذرَّ لیکُنْ لَكَ فِي كُلِّ شَيْءٍ نِيَّةً صَالِحَةً حَتَّىٰ فِي النَّوْمِ وَ الْأَكْلِ، وسائل الشیعه ۴۸/۱) خداوند متعال نیز در قرآن فرموده است که: غافلان شبیه چهارپایان هستند: «أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ» (اعراف/۱۷۹)
- یک هدف خوب ویژگی‌هایی دارد؛ اول اینکه باید انسان را به سمت خود بکشاند و در دل انسان حرارت ایجاد کند. هدف باید در انسان انرژی و انگیزه حرکت ایجاد نماید. هدف خوب، هدفی است که مایه سرور و مستی انسان شود. اگر هدف انسان زیبا و جذاب باشد زندگی انسان سراسر سرگرمی خواهد شد و تمام حرکات و فعالیت‌های انسان را لذت‌بخش خواهد کرد. هدف خوب راه را برای انسان روشن می‌کند و برنامه به دست ما می‌دهد. در این صورت انسان می‌داند در هر لحظه باید چه کاری انجام دهد و دچار بلا تکلیفی نخواهد شد.

بهترین هدف که یک خانواده می‌تواند برای رسیدن به آن تلاش کند چیست؟

- بهترین هدفی که یک خانواده می‌تواند برای رسیدن به آن تلاش کند، چیست؟ بهترین هدف برای تشکیل خانواده کدام هدف است؟ بهترین «انگیزه» برای اینکه فرزندان خود را بزرگ کنیم، برای آنها امکانات زندگی را مهیا کنیم و برای تعلیم و تربیت آنها برنامه‌ریزی کنیم، چیست؟ آیا «خوب شدن» می‌تواند هدف مناسبی برای ما باشد؟ (خوب شدن به این معنا که مثلاً فرزندان ما روی پای خودشان بایستند، آبرومند باشند، کارهای خوب انجام دهند و یا شغل مناسب و شرافتمدانه‌ای داشته باشند). آیا مثلاً نمازخوان بودن، می‌تواند ملاک و هدف خوبی باشد؟

ولایتمداری؛ بهترین هدف برای خانواده

- اگر بر اساس آیات و روایات فراوان، تمام خوبی‌ها در ایمان و دینداری خوب خلاصه می‌شود و هسته مرکزی ایمان و دینداری خوب در ولایتمداری خلاصه می‌شود، پس بهترین هدف برای یک خانواده از زمان تشکیل آن، تا تربیت فرزندان و همچنین رشد و تکامل زن و مرد در این محیط، این است که «خانه و خانواده محل تربیت ولایتمداران و محل تقویت ولایتمداری باشد». اگر چنین هدفی داشته باشیم، خود به خود بقیه خوبی‌ها

نیز خواهند آمد؛ «چون که صد آمد نود هم پیش ماست». اگر کسی ولايتمدار باشد، طبیعتاً خوش اخلاق نیز خواهد بود، نمازخوان هم خواهد بود و همهٔ خوبی‌ها را خواهد داشت.

- اگر ولايتمداری به عنوان هدف مشخص و انگیزهٔ اصلی خانواده قرار گیرد، وقتی نماز می‌خوانیم در این جهت خواهد بود، وقتی به دنبال کسب حلال می‌رویم، در جهت همین هدف خواهد بود. اگر مردِ خانه به دنبال لقمهٔ حلال می‌رود، برای این است که می‌داند اگر لقمهٔ حرام بیاورد، دیگر فرزندانش ولايتمدار نخواهد شد و دیگر روضهٔ امام حسین(ع) دل‌های آنها را متحول نخواهد کرد. ما الان با شنیدن نام ابا عبدالله منقلب می‌شویم، اما کسانی که شکم‌هایشان از حرام پر شده بود، حتی وقتی خود امام حسین(ع) مقابل آنها ایستاد و سخن گفت، تأثیری به حال آنها نداشت.
- **زن یا مرد در جریان زندگی مشترک، از همان آغاز باید هدفشان این باشد که ولايتمداری خود را تقویت کنند. باید بینند از تشکیل خانواده چه استفاده‌ای می‌توانند در جهت ولايتمداری خودشان بکنند، بینند آیا کسی که انتخاب می‌کنند در این راستا به آنها کمک خواهد کرد یا خیر. هدف ما این باشد که خودمان ولايتمدار باشیم و بعد اینکه فرزندان ما هم ولايتمدار باشند. ما باید در خانواده کاری کنیم که فرزندانمان ولايتمدار بار بیایند؛ فرزندانی باشند که برای خدمت در رکاب آقا امام زمان(ع) تربیت شده باشند.**

خانوادهٔ ولایی چه خانواده‌ای است؟

- خانوادهٔ خوب خانواده‌ای است که مهد تربیت فرزندان ولايتمدار باشد، خانواده‌ای که زن و مرد بعد از ازدواج، در آن خانواده ولايتمدار و حسینی تر شوند. این ملاک اصلی است و بقیه موضوعات مانند خوش اخلاق بودن، فرع است.
ولايتمداری یکی از خوبی‌ها نیست که ما به طور اتفاقی آن را به عنوان هدف انتخاب کرده باشیم، بلکه ولايتمداری صدر همهٔ خوبی‌هاست. اصلاً نگوییم که ما می‌خواهیم خانوادهٔ خوبی داشته باشیم. بگوییم ما می‌خواهیم خانوادهٔ ولایی داشته باشیم.
- عاطفه و محبت در یک خانوادهٔ ولایی خیلی بیشتر از خانواده‌های دیگر است. اصلاً خانهٔ کسانی که اهل ولايت هستند، با خانه‌های دیگر تفاوت دارد؛ رنگ و بوی دیگری دارد. ما خانه و خانواده‌ای می‌خواهیم که خیمه و بارگاه اهل بیت(ع) باشد. امام باقر(ع) می‌فرمایند: «بهترین قطعهٔ زمین و سید سرزمین‌های عالم، محلی است که شیعیان ما در آن ساکن هستند.»

در ابتدای زیارت جامعه که یکی از معتبرترین زیارت‌های ما می‌باشد می‌خوانیم؛ «السلام عليكم يا اهل بيـت النبـوه» اصلاً مدیریت دین ما توسط یک خانواده انجام شده است. اولیاء خداوند دین ما را به صورت خانوادگی ارائه و اداره کرده‌اند نه به شکل انفرادی. اهل بیت(ع) به صورت خانوادگی فدای دین شدند. آیا این موضوع مهم، به ما این پیام را نمی‌دهد که به ارزش و اهمیت خانواده در دین بیشتر توجه کنیم؟

